

Grondwet

Hoofdstuk 1: Grondrechten

<http://wetten.overheid.nl/cgi-bin/deeplink/law1/title=Grondwet>

Artikel 12

1. Het binnentreden in een woning tegen de wil van de bewoner is alleen geoorloofd in de gevallen bij of krachtens de wet bepaald, door hen die daartoe bij of krachtens de wet zijn aangewezen.
2. Voor het binnentreden overeenkomstig het voorgaande lid is voorafgaande legitimatie en mededeling van het doel van het binnentreden vereist. Aan de bewoner wordt een schriftelijk verslag van het binnentreden verstrekt.

Europees Verdrag van de Rechten van de Mens

<http://wetten.overheid.nl/cgi-bin/deeplink/law1/title=Verdrag%20tot%20bescherming%20van%20de%20rechten%20van%20de%20mens%20en%20de%20fundamentele%20vrijheden,%20Rome,%2004-11-1950>

Titel 1. Rechten en Vrijheden

Artikel 8

Een ieder heeft recht op respect voor zijn privé leven, zijn familie- en gezinsleven, zijn woning en zijn correspondentie.

Geen inmenging van enig openbaar gezag is toegestaan in de uitoefening van dit recht, dan voor zover bij de wet is voorzien en in een democratische samenleving noodzakelijk is in het belang van de nationale veiligheid, de openbare veiligheid of het economisch welzijn van het land, het voorkomen van wanordelijkheden en strafbare feiten, de bescherming van de gezondheid of de goede zeden of voor de bescherming van de rechten en vrijheden van anderen.

Internationaal verdrag inzake Burgerrechten en Politieke rechten - Deel III

<http://wetten.overheid.nl/cgi-bin/deeplink/law1/title=Internationaal%20Verdrag%20inzake%20burgerrechten%20en%20politieke%20rechten,%20New%20York,%2016-12-1966>

Artikel 17

1. Niemand mag worden onderworpen aan willekeurige of onwettige inmenging in zijn privé leven, zijn gezinsleven, zijn huis en zijn briefwisseling, noch aan onwettige aantasting van zijn eer en goede naam.
2. Eenieder heeft recht op bescherming door de wet tegen zodanige inmenging of aantasting.

Onrechtmatige inbreuk op huisrecht

Wetboek van Strafrecht

<http://wetten.overheid.nl/cgi-bin/deeplink/law1/title=Wetboek%20van%20Strafrecht>

Tweede boek: Misdrijven

Titel V. Misdrijven tegen de openbare orde

Artikel 138 Sr

1. Hij die in de woning of het besloten lokaal of erf, bij een ander in gebruik, wederrechtelijk binnendringt of, wederrechtelijk aldaar vertoevende, zich niet op de vordering van of vanwege de rechthebbende aanstonds verwijdert, wordt gestraft met gevangenisstraf van ten hoogste zes maanden of geldboete van de derde categorie.

Titel XXVIII. Ambtsmisdrijven

Artikel 370 Sr

1. De ambtenaar die, met overschrijding van zijn bevoegdheid of zonder inachtneming van de bij de wet bepaalde vormen, in de woning of het besloten lokaal of erf, bij een ander in gebruik, diens ondanks binnentreedt of, wederrechtelijk aldaar vertoevende, zich niet op de vordering van of vanwege de rechthebbende aanstonds verwijderd, wordt gestraft met gevangenisstraf van ten hoogste een jaar of geldboete van de derde categorie.

Naast overtreding van deze artikelen is een onrechtmatig binnentreden ook te zien als een onrechtmatige daad tegenover de bewoner.

HR 14-12-1914. NJ 1915 368.

Voor artikel 138 Sr is niet van belang of de bewoning krachtens enig recht geschiedt.

HR 27-06-1927. NJ 1927, 946.

Elke gebruiker van een woning kan de rechthebbende zijn.

HR 24-06-1980. NJ 1980.

Vorbereidende werkzaamheden om een pand voor zichzelf bewoonbaar te maken zijn ook gebruik.

HR 22-09-1987. NJ 1988, 286.

Voor de vraag of er sprake is van feitelijk gebruik als woning, zijn in beginsel, noch de tijd gedurende welke de woning in gebruik is, noch de staat waarin het pand verkeert van doorslaggevend belang, mits de ruimte voldoende besloten is om er een huisrecht in te vestigen.

A.G. Meijers: 'Wie zich in de door hem tot woning bestemde ruimte - dat kan zelfs een roerend goed als een container, een tent, een woonwagen zijn- 'zum Frieden gebracht' acht, heeft recht op bescherming van zijn huisvrede.'

Onrechtmatige ontruimingen

Rb Leeuwarden 07-02-1996. NJ 1997, 679.

Een verdenking op heterdaad van zaakbeschadiging bij het kraken van een pand brengt mee dat de politie het pand mag binnentreden ter aanhouding van verdachten. Dat brengt echter niet de bevoegdheid tot ontruiming van het pand mee, omdat die bevoegdheid niet voortvloeit uit een bevoegdheid tot aanhouding wegens zaakbeschadiging.

Nationale Ombudsman 06-10-1998, rapport nummer 1998, 4341.

De bevoegdheid om iemand ter zake van verdenking van vernieling aan te houden impliceert op zichzelf niet een strafvorderlijke bevoegdheid goederen uit een pand te verwijderen.

Deze overtredingen zijn niet met de bewoning van het pand verbonden.

Politiewet -Hoofdstuk 2: Taak en samenstelling van de politie.

<http://wetten.overheid.nl/cgi-bin/deeplink/law1/title=Politiewet%201993>

Artikel 2.

De politie heeft tot taak in ondergeschiktheid aan het bevoegde gezag en in overeenstemming met de geldende rechtsregels te zorgen voor de daadwerkelijke handhaving van de rechtsorde en het verlenen van hulp aan hen die deze behoeven.

Dit is een algemene taakomschrijving, in het kader waarvan concrete bepalingen gelezen kunnen worden. Hierop kunnen geen concrete bevoegdheden (bijvoorbeeld tot uitruiming) uit voortvloeien.

Algemene wet op het binnentreden

<http://wetten.overheid.nl/cgi-bin/deeplink/law1/title=Algemene%20wet%20op%20het%20binnentreden>
§2 Binnentreden in woningen zonder toestemming van de bewoner - Artikel 2.

1. Voor het binnentreden in een woning zonder toestemming van de bewoner is een schriftelijke machtiging vereist, tenzij en voor zover bij wet aan rechters, rechterlijke colleges, leden van het openbaar ministerie, burgemeesters, gerechtsdeurwaarders en belastingdeurwaarders de bevoegdheid is toegekend tot het binnentreden in een woning zonder toestemming van de bewoner. De machtiging wordt zo mogelijk getoond.

Wetboek van Strafvordering

<http://wetten.overheid.nl/cgi-bin/deeplink/law1/title=Wetboek%20van%20Strafvordering>

Titel 2: De verdachte.

Artikel 27 Sv.

Als een verdachte wordt voordat de vervolging is aangevangen, aangemerkt degene te wiens aanzien uit feiten of omstandigheden een redelijk vermoeden van schuld aan enig strafbaar feit voortvloeit.

Leegstandsduur

Art. 429sexies. Sr.

1. Hij die een door hem wederrechtelijk; in gebruik genomen woning of gebouw, waarvan het gebruik door de rechthebbende niet meer dan twaalf maanden voorafgaande aan die wederrechtelijke ingebruikname is beëindigd, op vordering van of vanwege de rechthebbende niet aanstonds ontruimt, wordt gestraft met hechtenis van ten hoogste vier maanden of geldboete van de derde categorie.

2. Met dezelfde straf wordt gestraft hij die, vertoevende in een wederrechtelijk in gebruik genomen woning of gebouw, waarvan het gebruik door de rechthebbende niet meer dan twaalf maanden voorafgaande aan die wederrechtelijke ingebruikname is beëindigd, zich op de vordering van of vanwege de rechthebbende niet aanstonds verwijdert.

Pres. Rb Amsterdam 30-10-1997, rolnr. KG 97/2606 TG.

Ook slooppanden vallen onder art. 429 sexies Sr. De staat dient wel belang te hebben bij een ontruiming.

Let op bij gebouwen voor openbare dienst bestemd:

Artikel 139

1. Hij die in een voor de openbare dienst bestemd lokaal wederrechtelijk binnendringt, of, wederrechtelijk aldaar vertoevende, zich niet op de vordering van de bevoegde ambtenaar aanstonds verwijdert, wordt gestraft met gevangenisstraf van ten hoogste drie maanden of geldboete van de tweede categorie.

Redenen die politie tracht te gebruiken om te ontruimen:

- 24 uren regeling. Deze stond vroeger wel in de APV (Algemeen Plaatselijke Verordening) opgenomen, maar bestaat niet meer sinds de Leegstandswet (1985). Met de invoering van artikel 429sexies Wetboek van Strafrecht, heeft de landelijke wetgever beoogd de kraakmaterie uitputtend te regelen. 24-regelingen in de APV zouden daardoor strijd komen met artikel 121 van de Gemeentewet en daarmee onverbodend zijn. Dit komt uitdrukkelijk naar voren in een brief van de Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG) aan de Gemeente Rijswijk d.d. 15-9-1997. In de APV's van tegenwoordig zijn dan

ook geen enkele 24-uurs regeling te vinden.

- Men vindt dat er geen sprake is van leegstand oftewel dat het pand 'feitelijk in gebruik' is. Dit kan soms zijn omdat er nog spullen in staan of omdat er tekenen van verbouwing zijn. Een huurkontraakt, of 'inactieve' opslag betekenen trouwens lang niet altijd dat het pand ook in gebruik is. Sommige sloopwerkzaamheden, zeker wanneer daar een vergunning voor vereist is en niet is verleend, hoeven ook niet op 'feitelijk gebruik' te wijzen.

- Het gekraakte pand is verbonden met een pand dat wel in gebruik is:
In deze gevallen komt het er dus op aan de panden onmiddellijk van elkaar te scheiden.

- Ze vinden dat je het niet bewoont, bijvoorbeeld omdat je geen huisraad bij je hebt (komt eigenlijk nooit voor).

- Ze vinden dat het pand niet lang genoeg leeg staat. Zoals bekend moet een pand wettelijk gezien 1 jaar leeg staan. De termijn van een jaar is bedoeld om eigenaren voldoende tijd te geven om een bestemming voor hun vastgoed te vinden. Panden die op de nominatie staan om gesloopt te worden vallen strikt genomen dus niet onder de strekking van artikel 429sexies.

Het enkele bestaan van een **huurovereenkomst** is geen feitelijk gebruik.
HR 10-6-97, 97.738; DD 97.296 (Arnhemse kraker)

Onder 'gebruik' in art. 138 Sr (huisvredebreuk) / 429 sexies Sr pleegt te worden verstaan '**feitelijk in gebruik**' (HR 2-2-71 arrest Nijmeegse kraker).

Vorderen

Omdat artikelen 429 sexies en 138 Sr spreken van "op vordering van of vanwege de rechthebbende", betekent dit dat op grond van deze artikelen je nimmer strafbaar bent zolang je nog niet bent gevorderd om weg te gaan. Dit vorderen kan door de politie (namens de eigenaar) gebeuren of kan de vorm hebben van een oprotbrief. Formeel dient het vorderen driemaal te geschieden.

Heterdaad

Je geniet huisrecht vanaf het moment dat je begint je huiselijke situatie te creëren. Zolang je natuurlijk iets kraakt wat - lang genoeg - leeg stond en de politie je niet betrapt bij het eigenlijke breekwerk. Achteraf heterdaad constateren kan dus niet hoewel de politie je dit soms wil wijsmaken. Zeg trouwens nooit wie gebroken heeft, want 'breken' is natuurlijk strafbaar.

"Onbewoonbaar"

Uit Leidse kraakhandleiding:

Panden die door de commandant van de Brandweer en/of het hoofd van de afdeling Bouw en Woningtoezicht onbewoonbaar worden verklaard kunnen niet gekraakt worden. Let op want dit moet doen een officieel ambtelijk besluit zijn en neem alleen genoeg als je zo'n onbewoonbaarverklaring voor je neus op papier ziet staan. In de kadasterpapieren zou iets dergelijks dan onder het kopje 'bijzonderheden' moeten staan.